

REGERINGEN

Regeringsbeslut 1

2014-04-30

L2014/1389/JFS

Landsbygdsdepartementet

Sveriges lantbruksuniversitet
Box 7070
750 07 UPPSALA

Uppdrag om rovdjursangrepps påverkan på landsbygdsföretagens ekonomi

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) att efter samråd med berörda organisationer och myndigheter göra en kartläggning av hur angrepp av stora rovdjur påverkar landsbygdsföretagens hela ekonomi, inklusive indirekta kostnader. För lantbruksföretag med inriktning mot i första hand mjölk-, får- och nötköttsproduktion, fäbodbruk och biodling ska SLU föreslå en ny ersättningsmodell som syftar till att kompensera för de merkostnader som direkta och indirekta skador av ett angrepp av stora rovdjur medför. Vid utformningen av ersättningsmodellen ska hänsyn tas till de ramar för stödgivning som följer av unionsrättsliga regler om statsstöd. SLU ska även redovisa en analys över de fördelar respektive nackdelar som finns med att fastställa nationellt bindande ersättningsnivåer för de skador som stora rovdjur orsakar lantbruksföretagens ekonomi.

I uppdraget ingår även att analysera om och i så fall under vilka omständigheter bidrag bör lämnas för åtgärder som förebygger angrepp av rovdjur på hägnat vilt, biodling och liknande skadeutsatta verksamheter samt om ersättning bör lämnas för djur som har angripits av stora rovdjur inom vilthägn. Analysen ska utmynna i förslag till lämpliga nivåer eller rekommendationer beträffande sådana bidrag och ersättningar. SLU ska även utifrån de möjligheter som finns att förebygga skador på hägnat vilt, fisk- och biodlingar analysera under vilka omständigheter allvarlig skada av stora rovdjur och andra fredade rovdjur på sådan verksamhet bör förebyggas genom skydds jakt.

En delredovisning ska lämnas till Regeringskansliet (Landsbygdsdepartementet) senast den 15 juni 2014. Delredovisningen ska endast avse SLU:s bedömningar avseende ersättning för skada på hägnat vilt av fredade rovdjur. Slutredovisning av uppdraget i övrigt, inklusive ekonomisk redovisning, ska lämnas senast den 31 augusti 2015.

Handskrift

Postadress
103 33 Stockholm

Besöksadress
Fredsgatan 8

Telefonväxel
08-405 10 00

Telefax
08-20 64 96

E-post: l.registrator@regeringskansliet.se

Telex
156 81 MINAGRI S

Skälen för regeringens beslut

Vargkommittén har i sitt betänkande Åtgärder för samexistens mellan människa och varg (SOU 2013:60) konstaterat att samhällets kostnader till följd av rovdjursförekomst kraftigt underskattas om enbart direkta kostnader vid angrepp mot människor, hundar och djurhållning inkluderas. Vidare framhålls i betänkandet vikten av att myndigheter och kostnadsbärare delar samma verklighetsuppfattning om dagens kostnadsbild för att kunna nå en bättre samsyn kring rovdjursfrågan. Konsultföretaget Enveco, som på vargkommitténs uppdrag har gjort en utredning av de socioekonomiska aspekterna av stora rovdjur, har redovisat att rovdjurens påverkan är mycket ojämnt fördelad på befolkningen. Några få lantbruksföretag och privatpersoner drabbas av rovdjursangrepp vilket innebär stora kostnader, som enligt rapporten är avsevärt högre än vad som kan anses utgöra normal affärsrisk.

Regeringen delar huvudsakligen vargkommitténs bedömning i dessa frågor. Det är således angeläget att de kostnader som rovdjur medför kartläggs så att kostnadsbilden för landsbygdsföretag tydliggörs. En sådan analys bör inte utöka antalet branscher vilka skulle kunna ses som ersättningsberättigade i dessa sammanhang utan bidrar i stället till en mer faktabaserad dialog där hänsyn tas till rovdjurens påverkan på olika typer av näringsverksamheter.

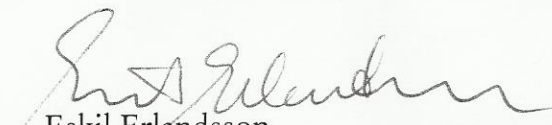
I dag lämnas huvudsakligen ersättning till lantbruksföretag för döda eller skadade djur, dvs. direkta kostnader, vilket rapporten antyder skulle kunna utgöra endast en liten del av kostnaderna för den drabbade djurägaren. Regeringen ser ett tydligt behov av att bland företag som haft rovdjursangrepp under senare år utreda hur angreppen påverkat företagets samlade ekonomi. En sådan översyn bör resultera i en analys av om nuvarande ersättningssystem bör utvidgas till att även omfatta annat än direkta skador, i så fall vilka, samt om hägnat vilt bör inkluderas i ersättningssystemet.

Biodling är en näringsgren som är svår att bedriva i områden med björnförekomst. Samtidigt genererar biodlingen, utöver den honung som produceras, även ett mervärde för både jordbruksproduktion och vilda växter genom den pollinering som bina utför. Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) bör inom ramen för uppdraget analysera frågan om hur biodlingen bör hanteras beträffande bidrag för förebyggande åtgärder och ersättningar efter rovdjursangrepp och lämna förslag som medger att fortsatt produktion av honung möjliggörs i hela landet.

Vissa typer av skador av fredat vilt, bl.a. på tamdjur och hägnat vilt, är särskilt besvärliga att komma till rätta med när de väl har uppstått. Det beror på att det är svårt att stänga ute rovdjuret från födoresursen när rovdjuret väl har hittat den. Lodjur som funnit sin väg in i vilthägn och björnar som lärt sig att komma åt honung ur bikupor kan utgöra exempel på detta. SLU ska utifrån de möjligheter som finns att förebygga ska-

da analysera under vilka omständigheter allvarlig skada av fredade rovdjur bör förebyggas genom skyddsjakt.

På regeringens vägnar

Eskil Erlandsson

Helena Busk

Kopia till

Miljödepartementet/NM
samtliga länsstyrelser
Naturvårdsverket
Statens jordbruksverk
Lantbrukarnas riksförbund
Svenska Jägarförbundet
Jägarnas Riksförbund
Bodlingsföretagarna
Sveriges Bodlares Riksförbund
Svenska Fåravelsförbundet
Svensk Landskapshonung ek. förening
Sveriges Yrkesjägarförening
Föreningen Sveriges Fäbodbrukare
Gävleborgs Fäbodförening
Riksförbundet Svensk Hjort